

Előszó

A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület és a Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara közös rendezésében tudományos tanácskozáson emlékeztünk meg az első világháború kirobbanásának 100. évfordulójáról 2014. november 28-án a budapesti Nemzeti Közszerológati Egyetem Hungária körúti épületében a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karral való együttműködésünk és Dr. Harai Dénes ny. ezredes, tanszékvezető-helyettes, egyetemi tanár vendéglátása keretében.

Az ülésre az előadókat Dr. Pandula Attila, aki a ZMTE Tudományos Tanácsának elnöke, az MTA doktora, az ELTE BTK egyetemi tanára hívta és szervezte. Az ülésen a ZMTE elnöke és Dr. Újváry Zsuzsanna a PPK e BTK egyetemi docense elnökölt, két felkért hozzászóló összegezte a hallottakat.

Az NKE HHK a korábbi Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemet viszi tovább az új keretben, amely egyetemmel a ZMTE másfél évtized óta együtt tevékenykedik, együttműködési szerződés alapján. Ennek megújítása az új körülmények között folyamatban van a kölcsönös tudományos előrehaladás és a nemzet felé vállalt történelmünkhez hű elkötelezettség teljesítése érdekében, nemzetünk tudományos és nevelési szolgálatára.

Mindenesetre a jogelőd Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem tevékenysége, érdemei közismert, a jogutód Nemzeti Közszerológati Egyetem hírverési lehetőségei messze túlhaladják a Zürichi Magyar Történelmi Egyesületét, ezért itt most a ZMTE tevékenységét ismertetem.

Egyesületünk mintegy harminc évi fennállása alatt mind a kutatási terület megválasztása, mind az eredményeink közzététele tekintetében igyekszünk a kor követelményeinek megfelelni, miközben következetesen tartjuk a magunk meghatározta szakmai irányt.

Még mindég ez az egyetlen hely, ahol a – talán – tizenötmilliónyi magyar tényleg összefogott és itt megy tovább függetlenül a tisztességes nemzeti történelemkutatás, történelemírás és történelemoktatás. Ez a három, így együtt, még mindég csak nálunk van. Azt, hogy jól csináljuk, nem magunk mondjuk, mert két magyar oktatási miniszter – Pokorni Zoltán és Magyar Bálint – elismerte. Ebből kifolyólag kiadványaink a történelemtanárok továbbképzésének tankönyvei. Például az oktatási segédkönyvünk „Magyar történelem. Tízezer év – ezer oldalról”, ami 635 oldal, 29 szerző 42 dolgozata 4 világrész, 11 országból (kényelmesen elérhető a [ZMTE-honlapon](http://mek.oszk.hu/05900/05939/05939.pdf) az [Elektronikus könyvtárban](http://mek.oszk.hu/05900/05939/05939.pdf) és innen: <http://mek.oszk.hu/05900/05939/05939.pdf>). Nem egy ember nézete – több mint 25 év közös munkánk egyik eredménye. Miénk a négykötetes Encyclopaedia Hungarica, a magyar szellemű történelmi lexikon; írtuk 844-en az egész világ-

ról, 18 éven keresztül. Ez a két mű, így együtt, az egyetemes magyar nemzet legjelentősebb közös és független szellemi alkotása az utóbbi hetven esztendőben.

Megteremtettük háromnyelvű honlapunkat (www.zmte.org), – külön [Eszme-csere](#) rovattal – ahol megjelenik múltunk, jelenünk és található szándékunk és tervünk. Kiadványainkat, folyóiratunkat 2007-től csak digitálisan jelentetjük meg. Megtalálható ingyen letölthető PDF formátumban honlapunkon, valamint ezen kívül az Országos Széchényi Könyvtár állami hivatalos digitális on-line könyvtárában, a Magyar Elektronikus Könyvtárban (mek.oszk.hu): http://mek.oszk.hu/html/vgi/kereses/kereses_p.phtml?partner=PARTNER0067 címen és az Elektronikus Periodika Archívum és Adatbázisban (epa.oszk.hu) <http://epa.oszk.hu/html/vgi/boritolapuj.phtml?id=01445> címen. Felsorakozik ott az elérhető szakirodalmunk, és mindezt átvette az európai uniós digitális könyvtár: „European Library. Connecting knowledge”, következő a címeken adva a linkeket: <http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/search?query=zmte&offset=0>, <http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/search?query=zmte&offset=20>, <http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/search?query=zmte&offset=40>, <http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/search?query=zmte&offset=60>, <http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/search?query=zmte&offset=80>, <http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/search?query=zmte&offset=100>, <http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/search?query=zmte&offset=120>, <http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/search?query=zmte&offset=140>.

Rendezvényeink, budapesti előadásaink szintén megtalálhatók honlapunkon. Tudományos munkánk vezetője egyesületünk tudományos tanácsa.

A technika fejlődése szükségtelenné tesz költséges nagyrendezvényeket. Csak munkacsoportokat működtetünk, az összehangolást tudományos tanácsunk végzi. A tanács tagjai szükség szerint találkoznak megbeszélésre, a munkacsoportok tagjai elsősorban elektronikus úton tartják egymás között a kapcsolatot. Így a tevékenységbe való bekapcsolódásnak nem akadálya a földrajzi távolság, az egészségi állapot, vagy az egyébként tetemes költség. Ezzel a módszerrel ez idő szerint három munkacsoportunk működik.

1. A Horthy-korszak történelemtudományos elemzése. Célul tűztük ki a kor alapos vizsgálatát, a gyakran előforduló érzelmi, elfogult, sőt előre ítélő megközelítés elkerülésével. A csoport 2009 óta több zártkörű rendezvényünkön megtárgyalt számos dolgot, amik megjelentek eddig a 61, 63 és 66. számú kiadványunkban (szintén kényelmesen elérhető ezeken az elérési címeiken: <http://mek.oszk.hu/09100/09110/09110.pdf>, <http://mek.oszk.hu/09400/09484/09484.pdf>, http://epa.oszk.hu/01400/01445/00007/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2012_2.pdf).

2. Régi magyar nyelvű rovásírások. E tárgy különleges jelentőségét az adja, hogy Árpád népének honfoglalása idején Európában csak nekünk volt saját betűírásunk. S bár szinte teljesen feledésbe merült egy jó időre, az utóbbi években már szépen szárba szökött pár ember magvető munkája. Így például egyesületünk tagjának, Forrai Sándornak érdeme, hogy újabb időben a figyelem ismét

ráirányult. Az ő, talán legjelentősebb felismerése, hogy a magyar gyorsírás pontosan azt a rövidítési rendszert alkalmazza, mint a mi ősi írásunk. Ezért nem lehet véletlen, hogy amíg a gyorsírás az ügyintézésből ki nem szorult, addig a magyar gyorsírók voltak a legjobbak a világon.

Sajátos következmény, hogy a kezdetben a nyugaton élő magyarok körében kialakult „magyar történészkedő üzlet” fertőzése mára a Hazában a magyar írás területére is áterjed. A „ki tud nagyobbbat mondani” kártevés mára ezen a területen is egyre inkább a kalandorok vadászterületévé teszik legnagyobb művelődésbeli kincsünket is. A kalandorokat lehet találni a „szakmabeliek” körében is.

Ezért munkacsoportot szerveztünk azzal a céllal, hogy az egyesületünkben összegyűlt ez irányú tudományos eredményeinket megkíséreljük jobban elterjeszteni a talán szerényebb, de minden esetre a való történelmi igazság iránt fogékony közönség körében. A tét nem csekély: nevezetesen a történelmi igazság. Eközben számolunk az üzletelők ellenállásával is – de ezt már megszoktuk.

3. Szentgál - Gall. Szinte egy időben érkezett a Veszprém megyei Szentgálról a Szentgál Polgári Szövetség Egyesület, egy korábban már velünk elkezdett „Szentgál” kutatás folytatására való ajánlata és a svájci ST. Gallen Kanton részéről felkérés, hogy támogassuk Szent Gál kutatásukat. Honlapjukon (www.stiftsarchiv.sg.ch) található egy világtérkép, rajta az eddig talált 1400 Gallus (templom, helység) feltüntetésével. Ebből, a Kárpát-medencében található 9, ezen belül a mai Magyarországon kettő. Keresik Gallus-t az egész világon, és mindent ami idetartozik: alapítás, kép, elérhetőség stb.

Örömmel társultunk ebbe a kutatásba. Kapcsolódik ez a magyarok különleges kötődéséhez Szent Benedek rendjével, de azért is, mert a GAL nekünk valami többre is mutat. Nem véletlenül van csak a budapesti telefonkönyvben legalább 200 Gal- név. A „gal” szó világszerte jelent fényeset, ragyogót, ünnepit; rendeznek gál-át ahová gál-ába kell vágjuk magunkat. Kérdéses az is, hogy egy barát miért ment Írországból a mai St. Gallenbe és a Gall/us az a neve volt-e, vagy a hely, a fajtája ahonnan jött?

Ez idő szerint ezen a három területen kutakodunk bővebben - és továbbra is baráti kézfogásra nyújtjuk kezünket minden irányba.

Mint immáron harminc éve egyhuzamban.

Tudományos folyóiratunk és periodikánk az [Acta Historica Hungarica Turiciensia](#) a Magyar Tudományos Akadémia által elismert közlési hely, melyben tematikus köteteket, mint e jelen kötet is, adunk közre, és a [Pannon Kultúra-közösség Kutató és Képzőközpont Folyóirataként](#) az időközben született különböző tárgyú tanulmányokat tesszük közzé (beküldési cím: zmtehu@gmail.com). Ennek az ajánlott Rovatrendje megegyezik az évtizedek óta futó történelemtanár továbbképzésünk tanrendjével, amit jóváhagyott két magyar oktatási miniszter. Ez is mutatja azt az átfogó témakört, kutatandó területet, amit kutatómunkánk felölel, illetve amit feltárássra, elemzésre javasolunk elektronikus folyóiratunkban. Ez nem akarja megkötni senki kezét, elméleti szárnyalását, azaz nyitottak vagyunk olyan téren született tanulmányokra is, ami szokatlan, új megközelítést,

eddig nem látott eredményt mutat. É éppen e kiterjedt kutató–közlő–oktató szerepkör miatt tekintünk úgy egyesületünknek erre a tevékenységére, mint Pannon Kultúraközi Kutató- és Képzőközpontra, ami valójában már évek, évtizedek óta fennáll, és amelynek működési alapelveit mintegy utólag, illetve a jövőbeli hatékonyság érdekében a továbbiakban kívánjuk pontosabban, meghatározni, szakvakba önteni.

Mindenesetre, ha már valamennyire le is mondtunk nagyrendezvények szervezéséről és rendezéséről, ha alkalom adódik erre, nem térünk ki előle. Így történt ez tavaly nyáron is, amikor 2014. augusztus 20-án Ünnepi megemlékezést szerveztünk Pilisszántón a Boldogasszony Sziklakápolnába és a Pádúai Szent Antal Templomba „Tízezer hontalan magyar Szent István-napi zarándoklata 1947. augusztus 20-án” címmel a ZMTE és a Pilisszántáért Egyesület közös rendezésében. A Sziklakápolnához a Pilisi Csillagösvényen zarándokoltunk és ott szentmise keretében meggyűjtöttük az eredeti németországi, altöttingi zarándoklat emlékgyertyáját. Utána délután a pilisszántói katolikus templomban tudományos ülésszakkal emlékeztünk az altöttingi zarándoklatot kísérő, az utolsó szabadon választott magyar országgyűlés tagjai által tartott és a Szent Korona jogfolytonosságát kimondó altöttingi országgyűlésről. E rendezvényünkről szól legutóbbi kötetünk, amely szintén elérhető a ZMTE [Elektronikus könyvtárában](#).

Zürich, 2015. január 27.

Dr. Csihák György